

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Tapetseraryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen hösten/vintern 2019 samt fastställda av Sveriges Hantverksråd 2019-12-02. Gäller från 2020-01-01. Provanvisningarna reviderade av branschen 2020-12-10, 2021-03-10.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Sveriges Tapetserarmästare

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 2 800 timmars dokumenterad utbildning i yrket eller motsvarande av branschen validerade kunskaper.

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av Sveriges Tapetserarmästare. Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de baskunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigträningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska samtliga obligatoriska delar i Gesällprovet vara godkända.

Provanvisningar

Provet består av ett praktiskt provtillfälle samt inlämnade av dokumentation och bilder. Detta genomförs enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av Sveriges Tapetserarmästare.

Granskning av provet

Ansvarig granskare är Sveriges Tapetserarmästare. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningstillfället/granskningen i provanvisningarna, se bilaga 1.

Gesällprovskostnader

Information om kostnaderna för att få Gesällprovet granskat fås av Sveriges Tapetserarmästare. Summorna kan förändras så kontakta alltid Sveriges Tapetserarmästare för aktuella uppgifter.

För närvarande är anmälningsavgiften 500 kronor inklusive moms vilken betalas till Sveriges Tapetserarmästare. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om ändring sker eller om provtagaren blir underkänd.

Granskningsavgift: 3 000 kronor inklusive moms.

Om provtagaren är elev på skola med skolavtal med Sveriges Tapetserarmästare är granskningen kostnadsfri.

Gesällbrevskostnader

Kostnaden för Gesällbrevet är 875 kronor, inklusive moms, vilken ska betalas till Gesäll- & Mästarbrevskansliet, Leksand (Stiftelsen Hantverk & Utbildning BG 5814-8446). Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

Med brevet följer ett ID-kort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Ansökan om Gesällprov

Ansökan om att avlägga Gesällprovet görs till Sveriges Tapetserarmästare via websida tapetserarmastare.se. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (bilaga 1). Kontaktinformation till Sveriges Tapetserarmästare finns här nedan.

Anmälan om Gesällbrev

Efter godkänt prov görs en anmälan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Kom ihåg att betala den administrativa avgiften för Gesällbrevet på 875 kr inkl. moms

Anmälningsblankett finns på www.hantverksrad.se Anmälan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen.

Utdelning av Gesällbrev

I din anmälan om Gesällbrev anger du önskad utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till den lokala Företagar- eller Hantverksföreningen på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Sveriges Tapetserarmästare
c/o Hantverkarna
Vasagatan 46
111 20 Stockholm

e-post: kansliet@tapetserarmastare.se

Hemsida: tapetserarmastare.se

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till Sveriges Tapetserarmästare:

gesall_mastare@tapetserarmastare.se

Ditt mail kommer att besvaras av den person i branschföreningen som är ansvarig för Gesäll- och Mästarbrev.

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se

info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev.

Process Gesällbrev Tapetserare, Sveriges Tapetserarmästare

När provtagare vill utföra arbetsprov för Gesällbrev i tapetseraryrket sker en hantering mellan: provtagare, Sveriges Tapetserarmästare och Sveriges Hantverksråd.

Provtagare: Är i regel i slutet eller har nyligen avslutat en utbildning i tapetsering. Man kan ansöka om att göra arbetsprov för Gesällbrev senare än i anslutning till utbildning.

Sveriges Tapetserarmästare: Branschförening för tapetserare, gardinmakare och bilsadelmakare vilken är utsedd av Sveriges Hantverksråd att ombesörja arbetsprov, provtillfälle, granskare och utförandet.

Sveriges Hantverksråd: Sveriges Hantverksråd är en partipolitisk obunden, branshmässigt fristående, ideell förening som har i uppdrag att hantera Gesäll- och Mästarbrev. Verkställande är Gesäll- och Mästarbrevskansliet.

Läs mer på www.hantverksrad.se

Validering för tapetserare: För de som har minst sex års yrkeserfarenhet efter utbildning kan validering ske. För mer information om validering, kontakta Gesäll- och Mästarbrevsansvarig via mail: gesall_mastare@tapetserarmastare.se. Sveriges Tapetserarmästare utfärdar ett valideringsintyg som sedan ska skickas med i ansökan/anmälan om Gesällbrev.

Allmänt process för Gesällbrev i Sveriges Tapetserarmästare

Granskning utförs på utsedda skolor, en gång per termin = i maj och i september.

Granskning bedöms en gång fysiskt samt med dokument och bilder. Anmälan till granskning görs senast två månader innan granskningstillfället

Bedömning av arbetsprover utförs av Granskningsnämnden inom Sveriges Tapetserarmästare.

Bedömning görs med "Godkänd eller "Icke Godkänd". Dock finns det utrymme i protokoll för granskare att uttrycka extra kommentarer kring granskning av olika delprov.

Kostnader:

Anmälningsavgift 500 kronor inklusive moms.

Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om ändring sker eller om provtagare blir icke godkänd.

Granskningsavgift: 3 000 kronor inklusive moms.

Om du är elev på skola med skolavtal med Sveriges Tapetserarmästare är granskningen kostnadsfri.

Process för provtagare arbetsprov tapetsering

Provtagare kan alltid söka mera information hos tapetserarmastare.se eller maila gesall_mastare@tapetserarmastare.se.

1. Provtagare anmäler sig till Sveriges Tapetserarmästare via anmälningsformulär på hemsidan: tapetserarmastare.se/gesall-och-mastarbrev, **senast två månader innan granskningstillfället**. Provtagaren betalar in anmälningsavgiften, 500 kr inkl moms till bankgiro: 107-6918, Sveriges Tapetserarmästare, kvittens bifogas i anmälningsformuläret.
2. Anmälan hanteras av ansvarig i föreningen som ser till att alla uppgifter är rätt ifyllda och korrekta, samt att anmälningsavgiften är betald. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om provtagaren ändrar sig eller blir icke godkänd.
3. Provtagaren får godkänt och en bekräftelse på sin anmälan samt information om preliminär plats och datum för granskning av arbetsprov. Detta utförs av ansvarig i föreningen.
4. Bilder på planerade Gesällprovobjekt för delproven A, B och D skickas i mail märkt "Provobjekt Gesällprov" till ansvarig i föreningen via mailadressen; gesall_mastare@tapetserarmastare.se
Provtagaren får sedan en bekräftelse på att provobjekten innehåller alla moment som krävs.
5. Provtagaren tar med sitt arbetsprov till granskningen där man bedömer de fem delproven och inskickad dokumentation. Granskningen utförs av Granskningsnämnden i Sveriges Tapetserarmästare.
6. När granskning har utförts kallas provtagare till dialog vid sitt arbetsprov. Provtagaren får besked av granskarna om arbetsprovet sammantaget vid granskningen har blivit "godkänt" eller "icke godkänt".
Därefter förs samtal om de eventuella kommentarer granskarna har kommit fram till och vill lämna till provtagaren. Det är öppet för dialog. Detta görs endast av provtagaren och granskarna tillsammans.
7. Granskningsprotokollet skickas av granskarna till ansvarig i föreningen som därefter skickar det via mail till provtagaren, med kopia till Sveriges Hantverksrad. Provtagaren får i samma mail även en bekräftelse på om den är "godkänd" eller "icke godkänd" för Gesällbrev.
8. Om "icke godkänd" har provtagaren möjlighet att göra om arbetsprovet. Provtagaren behöver endast göra om det delprov som icke godkändes. Omgranskning ska ske så snart som möjligt men senast inom ett kalenderår från granskningstillfället.
9. Fakturering av granskningskostnad görs efter utförd granskning.
10. Om arbetsprovet blir "godkänt" kan nu provtagaren skicka in sin ansökan om Gesällbrev till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Den administrativa avgiften för brevet 875 kronor, inklusive moms, måste vara inbetald innan ansökan kan behandlas. Avgiften betalas in på bankgiro: 5814-8446, (Stiftelsen Hantverk & Utbildning).
Ansökan om Gesällbrev finns här: hantverksrad.se/gesall-och-mastarbrev/yrke-for-yrke/tapetserare/
11. Utdelning av Gesällbrev ombesörjs av den lokala företagar- och/eller hantverksföreningen på den ort som angivits som önskemål i ansökan för Gesällbrev.
12. Efter ett avslutat och godkänt Gesällbrev närmar sig vägen till Mästarbrev. se hantverksrad.se/gesall-och-mastarbrev/yrke-for-yrke/tapetserare/, för bestämmelser för Mästarbrev.

Sveriges Tapetserarmästare

Post-och besöksadress: c/o Stockholms Hantverksförening, Vasagatan 46, 111 20 Stockholm
E-post: kansliet@tapetserarmastare.se **Web:** tapetserarmastare.se

Arbetsprov Gesällprov, tapetserare

Gesällprovet består av:

- Utförda arbetsprover: delprov A - Historisk sits, B - Modern sits, C - Plymå, D - Klädselarbete samt E - Klädsel av flera sitsar
- Inlämning av dokumentation, delprov A, B och C
- Inlämning av bilder, delprov A
- Inlämning av offertkalkyl. delprov D

Provtagaren tar med samtliga delprov (A-E, se *nedan*) till granskningstillfället. Granskning utförs av granskare, vilka är neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd.

Provtagaren bedöms med "Godkänd" eller "Icke godkänd".

OBS!

Gällande de olika delproven kan provtagaren välja att kombinera delprov A- Historisk sits eller delprov B – Modern sits till sitt delprov D - Klädselarbete.

Exempel, kombination delprov A – Historisk sits och delprov D – Klädselarbete:

Man väljer en möbelstomme där man utför en traditionell sits, enligt de krav delprov A– *Historisk sits* innehåller. Där fortsätter klädselarbete på hela möbeln, enligt de krav delprov D- *Klädselarbete* kräver. I detta fall granskas provtagaren på en möbel för två delprov.

Innehåll arbetsprover

Delprov A - Historisk sits

Provtagaren ska vid provtillfället visa valfri stoppad sits, med historiskt material och teknik. Stoppningen ska vara klar till och med monterad domestik. Sitsen ska innehålla resårer samt vara handsnörd.

Stoppningar och vävar ska vara i naturmaterial. Löst rivet material ska användas. Sitsens utförande kan vara med resårkant inklusive ten eller fast, utfylld kant med snörten. Grundstoppning ska innehålla avsyningar på samtliga sidor. Inga krav på spikning med nubbs, klammer får användas. Ingen underspänning får vara monterad vid granskning.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av material och arbetsgång med dokumentationsmall, se *vidare*.

Resårhuset ska bilddokumenteras med **fem tydliga bilder**.

Bilder av resårhus ska bestå av: en bild rakt uppfifrån, en framifrån, en bakifrån, samt en från vardera sida där också framkanten ska synas. På en av bilderna ska höjden på framkanten visas med hjälp av en tumstock.

Grundstoppningen ska bilddokumenteras med **fem tydliga bilder**. Bilderna ska bestå av: en bild rakt uppfifrån, en framifrån, en bakifrån samt en från vardera sida där också framkanten ska synas.

Sitsen klädd i domestik ska bilddokumenteras med **två tydliga bilder**. Bilderna ska bestå av: en bild framifrån och en bild uppfifrån.

Bilderna skickas in via mail **senast en månad innan granskningstillfället** till ansvarig via adressen gesall_mastare@tapetserarmastare.se. Märk mailet: "Bilder Gesäll delprov A"

Bilderna är en del av granskningsunderlaget för granskningstillfället. Ingen granskning utförs innan, allt granskas och utvärderas på plats.

Syfte: Visa grundkunskap i historiska tekniker och materialkännedom.

För godkänd: Sitsen ska bestå av minst nio resårer, knutar och snörning ska vara korrekt utförda. Höjd och form på resårhus ska vara korrekt för de valda resårerna. Grundstoppning och överstoppning ska ha rätt form och komfort. Avsyningar ska finnas. Dokument och bilder ska vara inlämnade.

Delprov B - Modern sits

Provtagaren ska vid provtillfället visa valfri fast stoppad sits, med modernt material och teknik.

Man kan **inte** kombinera delprov B och C.

Sitsen måste ha en fjädrande botten, skum på träskiva godkänns ej.

Stoppningen ska vara klar till och med monterad domestik.

Provtagaren väljer fritt: pocketspring, spiralkärna, nozag, pirelliband eller elastrong till det fjädrande underlaget och material såsom t.ex. polyeter/kallskum, latex, hairlok, gummerad kokos till överstoppling.

Befintlig nozagbotten får användas.

Ingen underspänning får vara monterad vid granskning.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av material och arbetsgång med dokumentationsmall, *se vidare*.

Syfte: Visa grundkunskap i moderna tekniker och material.

För godkänd: Utseende, teknik och material ska stämma överens. Dokument ska vara inlämnat.

Delprov C - Plymå

Provtagaren ska vid provtillfället visa en färdigtillverkad plymå, med stoppning samt sömnad i valfritt klädselmaterial.

Stoppningsmaterialet är valfritt: polyeter/kallskum, latex, hairlok, gummerad kokos, vaddmaterial, dock ej dun. Blixtlås och kantbotten med stickad fällsöm eller keder ska ingå.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av material och arbetsgång med dokumentationsmall, *se vidare*.

Syfte: Visa grundkunskaper av tillverkning samt sömnad av plymå. Dokument ska vara inlämnat.

För godkänd: Stoppningen ska fylla ut plymån tillfredsställande. Utseende ska vara godkänt. Dokument ska vara inlämnat.

Delprov D - Klädselarbete

Provtagaren ska vid provtillfället visa en färdig sittmöbel, max storlek av en fåtölj.

Den ska visa klädsel av sits, rygg och två armstöd, valfri dekoration samt utförande.

Handsöm ska ingå.

Dekoration kan bestå av t.ex. knappar, snörmakerier, möbelspik, kappa.

Inga krav på nubb, klädselmaterial, antal dekorationer eller val av stomme.

Gällande de olika arbetsproverna **kan** provtagaren välja att kombinera delprov A – *Historisk sits* eller delprov B- *Modern sits*, med delprov D - *Klädselarbete*.

Om provtagaren inte väljer att kombinera delprov A eller B utan istället väljer att klä en stomme med befintlig stoppning ska egenkontroll av eventuell gammal stoppning utföras, samt ingå i dokumentationen som kommentar om dess skick. Stoppningen bör kompletteras om detta är nödvändigt.

Offertkalkyl ska vara ifylld och inlämnas med delprov D, se vidare.

Provtagaren använder offertkalkylmallen för sin dokumentation gällande innehåll av sin beräknade tid av arbetsmoment samt val och ungefärlig åtgång av material till det klädselarbete den ska utföra i delprov D.

Syfte: Visa grundkunskaper i klädselarbete av en möbel/produkt samt bedömning av tid och åtgång av material.

För godkänd: Godkänt utseende av klädsel, sömmar, placering av sömmar och dekoration, samt helhetsuttryck. Dokument ska vara inlämnat.

Delprov E - Klädsel av flera sitsar

Provtagaren ska vid provtillfället klä fyra stycken likadana sitsar.

Till provtillfället har provtagaren med sig fyra stycken förberedda sitsar. Sitsarna ska vara förberedda med polyeter eller kallsaum, med valfri hårdhet och höjd. Sitsarna ska vara likadana samt monterade med domestik. Provtagaren utför tygberäkning samt tar med rätt mängd tyg till provtillfället. Tyget ska räckas till klädsel av de fyra sitsarna.

Tillskärning samt klädsel utförs på plats.

Valfri montering på undersida, dock ej med öppen kant.

Provtagaren har två timmar att tillgå.

Syfte: Visa baskunskaper i klädselarbete av vanligt förekommande arbetsmoment.

För godkänd: Alla fyra sitsar ska vara klara inom utsatt tid. Minst två sitsar ska vara likadana i utseende efter klädselmontering.

**Dokumentationsmall för Gesällprov Tapetserare,
Arbetsprov, delprov A - Historisk sits**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång samt arbetsmoment.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för ditt arbetsprov, delprov A - Historisk sits. Skriv ut och fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Dokumentera i övergripande drag, dina arbetsmoment till färdigt resultat:

**Dokumentationsmall för Gesällprov Tapetserare,
Arbetsprov, delprov B - Modern sits**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång samt arbetsmoment.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för ditt arbetsprov, delprov B - Modern sits. Skriv ut och fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Dokumentera i övergripande drag, dina arbetsmoment till färdigt resultat:

**Dokumentationsmall för Gesällprov Tapetserare,
Arbetsprov, delprov C - Plymå**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång samt arbetsmoment.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för ditt arbetsprov, delprov C – Plymå. Skriv ut och fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Dokumentera i övergripande drag, dina arbetsmoment till färdigt resultat:

**Offertkalkyl för Gesällprov Tapetserare,
Arbetsprov, delprov D - Klädselarbete**

Detta dokument tillhör Gesällprovets arbetsprov, delprov D – klädselarbete.

Syfte: Visa förståelse och grundkunskap i arbetsmoment, tid och materialåtgång.

Vissa delar innehåller inte provtagarens objekt. Då fylls detta inte i. Fyll i kortfattat.

OBS!

Du värderas inte på dina uppskattade tider och åtgång.

Du uppskattar utifrån dig själv och detta tillfälle.

Provtagarens namn:

Benämning objekt:

Beräknad tidsåtgång arbetsmoment. Arbetsprov, delprov D - Klädselarbete

Du fyller i din uppskattning av tid för respektive arbetsmoment.
De moment som inte är aktuella för ditt arbetsprov fyller du inte i.

Avrunda till närmaste 10-tal i centimeter eller cirka vikt.

Moment	Beräknad tidsåtgång
Avslagning:	
Genomgång stoppning:	
Genomgång stomme:	
Korrigerig av stoppning:	
Beräkning av klädselmaterial:	
Tillskärning tyg:	
Sömnad med maskin:	
Sömnad för hand:	
Klädsel möbel/produkt:	
Dekoration/Snörmakerier:	
Emballering:	
Tid för offertkalkyl/fakturaunderlag:	

Beräknad materialåtgång. Arbetsprov, delprov D - Klädselarbete

Du fyller i din uppskattning av åtgång för respektive material.
De material som inte är aktuella för ditt arbetsprov fyller du inte i.

Avrunda till närmaste 10-tal i centimeter eller cirka vikt.

Material	Beräknad åtgång
Val av grundstoppningsmaterial och vikt:	
Val av överstoppningsmaterial och vikt:	
Skum/annat material:	
Övriga vävar:	
Domestik:	
Vadd:	
Papp för rygg och sidor:	
Övrigt material för stoppningsarbete:	
Klädselmaterial:	
Dekoration/Snörmakerier:	
Övrigt material:	